

Voorzitter,

Rijswijk lijkt soms een stad met twee gezichten.

Aan de randen wonen Rijswijkers relatief comfortabel,

- vaker een koophuis
- vaker een goed diploma
- vaker mensen met een vaste baan

En daar tussen de wijken uit de jaren '50 tot '80

- vaker sociale huur,
- vaker zonder diploma.
- vaker mensen met een flexcontract;

En dan lees ik in de begroting:

“werk is de beste manier om uit de armoede te komen.”

En dat is het halve verhaal...

Want waar je huis staat,
in welke omgeving je opgroeit en leeft,
dat bepaalt voor een groot deel of
je goed onderwijs kunt volgen,
je ondersteuning krijgt bij je toekomst,
je werk kan vinden,
je de weg weet te vinden in deze maatschappij,
en of je mensen tegenkomt als inspirerend voorbeeld.

D66 Rijswijk staat voor een goede toekomst voor iedereen.

Het thema Kansengelijkheid staat hierbij voorop.

En dat is iets waar de gemeente invloed op heeft.

Je kunt niet goed wonen met een vervuilende verkeersader richting Den Haag voor je balkon, met een leeg winkelcentrum tegenover je of een lawaaiige tramremise in je achtertuin. Hoop op een goede

toekomst voor jezelf en je kinderen gaat niet in een buurt die verloedert.

Je kunt niet goed werken of leren als het mis gaat - en je niet meer rond kunt komen, je psychisch in de knoop zit, diep in de schulden raakt of als overbelaste mantelzorger voor je demente moeder zorgt. Hulp vragen of accepteren kan dan lastig zijn. Vertrouwen, een prettige benadering en snelheid zijn dan essentieel. D66 Rijswijk vertrouwt op de eigen kracht van mensen, maar als dat niet lukt zetten wij in op laagdrempelige hulp op maat. Ook dat is kansengelijkheid. Zodat iedereen goed kan wonen, werken en leren.

En gelukkig zie ik dat terug in deze begroting.

Er gaat geld naar openbare ruimte, toekomstgericht wonen en bedrijvigheid. Concreet betekent dit: bij een wijk passende voorzieningen, minder concentratie van sociale woningbouw, zorgen voor nieuwbouw en herontwikkeling in de hele stad, meer inzetten op innovatie en vermenging van functies in de gebouwde omgeving. Een openbare ruimte die mensen uitnodigt en waar ze zich verantwoordelijk voor voelen.

De kans om ergens goed te kunnen wonen, te werken, je vrije tijd te besteden is daarom voor D66 een uitgangspunt bij toekomstige ontwikkeling in onze stad. Al zijn de financiële mogelijkheden voor Rijswijk niet groot, met creativiteit, ambitie en lef moeten we hier (samen) voor gaan.

In de begroting gaat meer geld naar veiligheid en handhaving. Belangrijk want overtredingen zoals illegaal storten, afval bijplaatsen en hondenpoep werken verloedering in de hand en zorgen voor grote irritaties bij onze inwoners.

Wij willen voorkomen dat mensen / jongeren geen kansen zien in hun omgeving, het vertrouwen in elkaar, de gemeente of instanties kwijt zijn geraakt. Het moet duidelijk zijn dat de randen opzoeken van

wat mag soms niet ver afstaat van botweg georganiseerde misdaad. Dat moet keihard worden aangepakt en vereist veel daadkracht en optreden.

Voor D66 is handhaving echter een sluitstuk. Het begint met goede kansen en vertrouwen in de toekomst. Door goed onderwijs krijgen mensen vaardigheden en kwalificaties en kans op goed werk. Door goede zorg blijven mensen langer thuis en gezond. Een schone leefomgeving, sport en cultuur biedt mensen een fijne plek waar kinderen veilig op kunnen groeien. We willen niet alleen achteraf handhaven of corrigeren, maar vooral vooraf investeren.

Het mes kan daarbij aan meerdere kanten snijden; bij vernieuwing van straatverlichting kijken naar ledverlichting, een stopcontact aanleggen voor elektrische auto's, de inrichting aanpassen op (elektrische) fietsen. Niet iedereen rijdt een Tesla, heeft een garage of zonnepanelen op zijn eigen dak. Welke keuze je ook maakt in mobiliteit en duurzaamheid ook een (huur) portiekwoning moet kunnen opladen, een fiets of scooter veilig kunnen stallen. Zorgen voor gezonde, duurzame en gemakkelijke mobiliteit in alle wijken ook dat is kansengelijkheid.

Internet zou mensen bij elkaar kunnen brengen, dit blijkt niet per se zo te zijn. Mensen, ook in Rijswijk, zitten meer in hun eigen bubbel van Facebook & Twitter dan ooit. Een ander geluid ontbreekt.

Gelukkig hebben we in Rijswijk een actief verenigingsleven, in de sport, de cultuur, en initiatieven zoals het Strandwal en het Kom Erbij-festival.

En dat is belangrijk.

Want elkaar tegenkomen buiten je eigen bubbel, dagelijkse contact met mensen die niet zo zijn als jij, helpt het begrip voor elkaar. Dan

maak je samen een samenleving. Bij de herziening van het subsidiebeleid gaat D66 dan ook voor kansengelijkheid.

Voorzitter,

D66 Rijswijk steunt in grote lijnen de begroting 2019 en de onderliggende voorstellen. Er ligt een sluitende meerjarenbegroting. Er wordt opnieuw verstandig geïnvesteerd in de stad.

Met de septembercirculaire in het achterhoofd zijn de vooruitzichten echter minder rooskleurig dan vanuit de meerjarenbegroting nu lijkt.

De schuldenlast van de gemeente gaat nu eindelijk na jaren de goede kant op, maar is nog steeds te hoog. De (wankele) financiële positie blijft ons op langere termijn zorgen baren. Voldoende financiële ruimte moet er zijn om verder te kunnen bouwen aan de toekomst van Rijswijk en de kansengelijkheid.

De begroting is een belangrijk instrument voor de raad. We stellen geld ter beschikking aan het college. Daar moeten wel concrete activiteiten tegenover staan. We stellen **geen** geld ter beschikking aan doelen.

D66 Rijswijk vraagt het College dan ook om op die posten waar wel de doelen maar niet de activiteiten zijn bepaald, terug te komen naar de raad. Dat geldt in ieder geval voor participatie, de energietransitie, de omgevingswet en (vanzelfsprekend) voor de opgenomen PM posten bij nieuw beleid.

De gemeente is geen duizenddingendoekje voor iedere misstand. De gemeente is ook geen pinautomaat voor ieder lokaal initiatief dat geld nodig heeft. Soms kunnen mensen onderling bepaalde voorzieningen veel beter regelen dan de overheid dat kan, soms moet de gemeente dan loslaten.

D66 Rijswijk pleit echter ook voor een activistische gemeente die initiatief neemt, ook al gaat zij er formeel niet altijd over. Dat is een houding die we verwachten van onze wethouders en onze ambtenaren.

Wij moeten investeren in de gemeentelijke organisatie, want Rijswijk staat voor grote opgaves. Die kunnen we echter niet alleen aan als gemeente.

Goede experts zijn nodig, om tot actie over te gaan en van te leren. Als alle gemeenten in de regio deze zelfde experts benaderen, dan wordt het wachten of stil staan. D66 verzoekt het College dan ook om in en met de regio samen te werken om te zorgen voor voldoende capaciteit en kennis voor de korte en de lange termijn, voor de fysieke en sociale veranderingen. Bijvoorbeeld door: een flexpool op te zetten met omliggende gemeentes, waardoor we gebruik kunnen maken van elkaars lessen en capaciteiten.

Het vertrouwen van mensen in ons als raad en in wat we doen is onlosmakelijk verbonden met kansengelijkheid. Als mensen het gevoel hebben geen eerlijke kansen te krijgen, niet gehoord te worden, hoezeer ze hun best ook doen, dan helpen participatietrajecten en referenda niet. Eerst moet de basis op orde dat zetten we centraal.

Voor D66 Rijswijk staat radicale kansengelijkheid voorop bij de uitvoering van deze en volgende begrotingen en het uitwerken van de verdere plannen. Geen duizendingendoekje, geen pinautomaat; wel duidelijkheid over de toekomst. Met uitdagingen én oplossingen. En dat, dat is het hele verhaal.